

Text från Andersson, Djursvoll, & Scheller 2008

I Mångfotingdelen av Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna (Andersson et al 2005) finns kartor med den nordiska utbredningen för alla där förekommande arter. Denna katalog kompletterar Nationalnyckeln med en mer noggrann redovisning av fynd uppdelade på de olika provinserna. Dessutom är, så långt möjligt, fynduppgifterna uppdelade tidsmässigt i tre kategorier: fynd före år 1900, fynd 1900-1949 och fynd 1950 eller senare. Fynd från 2000-talet är än så länge fåtaliga och särredovisas inte.

Systematiken följer Nationalnyckeln med följande undantag:

Släktet *Allopauropus* är nyligen reviderat (Scheller 2008) och alla nordiska arter utom *A. danicus* tillhör nu släktet *Decapauropus*.

Geophilus linearis har flyttats till släktet *Stenotaenia* (Bonato & Minelli 2008).

En ny införd art har tillkommit, *Chondrodesmus cf. riparius* (Andersson & Enghoff 2007). Den har hittats i blomkrukor på flera ställen i Sverige och Danmark och är troligen införd med växter från Holland.

För kommentarer kring utbredningsmönster hänvisas till Nationalnyckeln. Endast i ett fåtal fall har det i denna bok redovisade utbredningsområdet utvidgats något på basis av nya fynduppgifter. Provinsindelningen följer Nationalnyckelns Karta över Nordens provinser (sid. 350-351).

Den bild vi har av djurarters utbredning förändras ständigt. Dels beror detta på att vi inte har fullständig kunskap om var djuren finns. För djur, som lever mer eller mindre i det fördolda, såsom mångfotingarna, kommer denna kunskap alltid att vara fragmentarisk. Men djurens utbredning är också dynamisk. Levnadsvillkoren kan förändras drastiskt genom människans inverkan på landskapet. Vissa arter kan gå starkt tillbaka på relativt kort tid – andra kan expandera lika kraftigt. Därför är det viktigt att få med tidsfaktorn i all redovisning av utbredning. Förhoppningsvis kan föreliggande katalog inspirera till undersökningar för att komplettera med nya fynd och fylla på i provinser där endast äldre fynd redovisas. Det finns också provinser där arten borde förekomma, men som ännu inte har någon markering.

Det rapportsystem som finns i Artportalen för småkryp (www.artportalen.se/bugs) innehåller en hel del mångfotingar. Helt klart är att Nationalnyckelns mångfotingsband har inspirerat flera personer att börja titta på mångfotingar. Uppgifter inlagda t o m 2008-05-23 är genomgångna inför arbetet med denna katalog. En del av arterna borde kunna bestämmas säkert med hjälp av Nationalnyckeln, men i många fall kan artbestämningen vara vanskelig. Vissa uppgifter rörande svårbestämda arter har därför inte tagits med. Författarna tar gärna emot material för kontrollbestämning.

Kompletterande text från Andersson, Djursvoll, & Scheller 2013

Det är fem år sedan vi publicerade en katalog över Nordens mångfotingar (Andersson et al. 2008). Sedan dess har det tillkommit tre nya arter för Sverige, sex för Danmark och fem för Norge. Sex av dessa är dessutom nya för Norden. Det har också tillkommit ett antal nya provinsfynd och nya fynd för perioden efter 1950.

Provinsindelningen följer liksom tidigare Nationalnyckelns Karta över Nordens provinser (Andersson et al. 2005: 350-351).

Vi kommer inte att presentera en ny katalog i tryck. I denna artikel redovisar vi nytillskotten och några rättningar, allt sammanfattat i en tabell. Den uppdaterade katalogen i sin helhet kommer att finnas tillgänglig som pdf på adressen www.entomologklubben.se/myriapod-kat.pdf.

I mångfotingdelen av Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna (Andersson et al. 2005) finns inte de sex nya arterna för Norden med. Om det kan ske någon uppdatering av denna i en nätbaserad version ligger än så länge dolt i de osäkra villkor som ArtDatabankens politiskt vacklande artprojekt lever med. De sex arterna finns dock i större eller mindre grad beskrivna och presenterade i de referenser som anges i tabellen.

Förutom fynd som har gjorts under de senaste fem åren har vi med ett antal äldre uppgifter som vi missade 2008. Framför allt är det ett antal fynd i Norge gjorda av Kjell Magne Olsen samt uppgifter från Henrik Enghoff rörande Danmark. Från Danmark finns i katalogen fortfarande ett stort antal markeringar utan tidsangivelse. Data finns i olika samlingar men det har hittills inte varit möjligt att lägga tid på att ta fram dessa, så det får stå på framtiden.

Nationalnyckelns mångfotingsband har inspirerat flera personer att börja titta på mångfotingar. I den svenska Artportalen för småkryp (www.artportalen.se/bugs), liksom i den norska motsvarigheten Artsportalen (artsobservasjoner.no/smakryp/) och Artskart (artskart.artsdatabanken.no) finns nu många mångfotingar inlagda. Uppgifter inlagda t o m 2013-04-11 är genomgångna inför arbetet med denna katalog.

En del av arterna borde kunna bestämmas säkert med hjälp av Nationalnyckeln, men i många fall kan artbestämningen vara vanskelig. Liksom tidigare har vissa uppgifter rörande svårbestämda arter inte tagits med. Författarna tar gärna emot material för kontrollbestämning.

Än finns det många luckor att fylla innan vi har full kännedom om mångfotingarnas utbredning i Norden.

Uppdateringen 2023

Uppdateringen 2023 gäller framför allt Danmark där Henrik Enghoff har lagt ett stort arbete på genomgång av samlingar för komplettering av både provinsfynd och tidskategorier. Dessutom är Sverige kompletterat med uppgifter inlagda i Artportalen fram till 2023-07-23.

Ytterligare åtta arter har tillkommit i Norden sedan uppdateringen 2013, varav sex växthusarter. Det är således totalt 15 arter som inte finns med i Nationalnyckelns mångfotingsband: Art nr 47 samt alla nummer följda av B, C eller D.

Tack

Tack till Erling Ólafsson (Island), Henrik Enghoff (Danmark) samt Robert Bergersen och Kjell Magne Olsen (Norge) för hjälp med utbredningsuppgifter. Tack också till alla som berikar Artportalen (Sverige) och Artsportalen (Norge) med mångfotingsuppgifter. Tack till Roger Andersson, ArtDatabanken, för hjälp med nordenkartan.

Litteratur

- Ahlberg, O. 1934. Skadedjur i Sverige åren 1928-1932. – Meddelande från Statens Växtskyddsanstalt, Stockholm, 7: 1-49.
- Andersson, G. 1980. *Lithobius borealis* Meinert and *L. lapidicola* Meinert in Sweden (Chilopoda: Lithobiidae). – Ent. scand. 11: 45-48.
- Andersson, G. 1983. The Chilopod fauna in the vicinity of Göteborg – a comparison between collecting results obtained in the 1920s and the 1970s. – Acta Entomologica Fennica 42: 9-14.

- Andersson, G. 1985. The distribution and ecology of centipedes in Norrland, Sweden (Chilopoda). – *Bijdragen tot de Dierkunde* 55 (1): 5-15.
- Andersson, G. 2012. Två för Sverige nya växthuslevande dubbelfotingar. – *Fauna och Flora* 107 (3): 31-33.
- Andersson, G., Djursvoll, P. & Scheller, U. 2008. Katalog över Nordens mångfotingar. – *Entomologisk Tidskrift* 129: 173-190.
- Andersson, G., Meidell, B. A., Scheller, U., Winqvist, J.-Å., Osterkamp Madsen, M., Djursvoll, P., Budd, G. & Gärdenfors, U. 2005. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Mångfotingar. Myriapoda. – Artdatabanken, SLU, Uppsala.
- Andersson, G. & Enghoff, H. 2007. Nyinförd mångfoting – palmbandfoting *Chondrodesmus* cf. *riparius*. – *Fauna och Flora* 102 (4): 2-5.
- Bergersen, R., Djursvoll, P. & Olsen, K. M. 2006. Centipedes (Chilopoda) and millipedes (Diplopoda) in North Norway. – *Norw. J. Entomol.* 53: 23-38.
- Bergsten, J. & Stenman, K. 2002. Växthusdubbelfotingen *Oxidus gracilis* funnen i Umeå. – *Natur i Norr, Umeå* 21 (2): 91-93.
- Biström, O. & Pajunen, T. 1989. Occurrence of Aranae, Pseudoscorpionida, Opiliones, Diplopoda, Chilopoda and Symphyla in *Polytrichum commune* and *Sphagnum* spp. mass stands in two localities in Southern Finland. – *Mem. Soc. Fauna Flora Fenn.* 65 (3): 109-128.
- Bonato, L. & Minelli, A. 2008. *Stenotaenia* Koch, 1847: a hitherto unrecognized lineage of western Palaearctic centipedes with unusual diversity in body size and segment number (Chilopoda: Geophilidae). – *Zool. J. Linn. Soc.* 153: 253-286.
- Bonato, L. & Minelli, A. 2014. Chilopoda Geophilomorpha of Europe: a revised list of species, with taxonomic and nomenclatorial notes. – *Zootaxa* 3770: 1-136.
- Brinck, P. 1964. Fåfotingar, Pauropoda, och Dvärgfotingar, Symphyla. Pp. 206-210 and 275-280 i: Hanström, B. (ed.), *Djurens värld* 2. Malmö: Förlagshuset Nordens Boktryckeri.
- Børset, E. 1969. Symphyler – en arthropodgrupp som er lite undersøkt i Norge. – *Fauna* 22: 51-55.
- Djursvoll, P., Alvestad, T. & Solevåg, P. K. 2006. Myriapod records along the Sognefjord, Western Norway. I: Meidell, B., Hansen, L. O. & Sømme, L. (eds): *Proceedings of the 13th International Congress of Myriapodology* – *Norw. J. Entomol.* 53 (3): 375-386.
- Domander, E. A. 1938. Turun lähiympäristöjen tuhatjalkaiset. The myriapoda of the vicinity of Turku. – *Annales Universitatis Turkuensis A* 6 (1): 1-18.
- Eason, E. H. 1970. The Chilopoda and Diplopoda of Iceland. – *Ent. Scand.* 1 (1): 47-54.
- Ellingsen, E. 1892. Bidrag til kundskaben om de norske Myriopoders udbredelse. – *Christiania Videnskabs-Selskabs Forhandlinger* for 1891, no. 10, Christiania: 3-12.
- Ellingsen, E. 1897. Mere om norske Myriopoder. – *Christiania Videnskabs-Selskabs Forhandlinger* 1896, no. 4, Christiania: 3-12.
- Ellingsen, E. 1903. Mere om norske Myriopoder II. – *Christiania Videnskabs-Selskabs Forhandlinger* for 1903, no. 6, Christiania: 3-11.
- Ellingsen, E. 1910. Myriopoda und Pseudoscorpiones. I: E. Strand (ed.): *Neue Beiträge zur Arthropoden-Fauna Norwegens*. – *Nytt Mag. Naturvid.* 48: 344-347.
- Enghoff, H. 1971. *Geophilus insculptus* Attems, en hidtil upåagtet dansk skolopender, samt bemærkninger om *G. proximus* C. L. Koch (Chilopoda). – *Ent. Meddr.* 39: 119-121.
- Enghoff, H. 1973. Diplopoda and Chilopoda from suburban localities around Copenhagen. – *Vid. Meddr. dansk naturh. Foren.* 136: 43-48.
- Enghoff, H. 1974. Om tusindbenenes udbredelse i Danmark (Diplopoda). – *Ent. Meddr.* 42: 21-32.
- Enghoff, H. 1975. Notes on *Lamyctes coeculus* (Brölemann), a cosmopolitan, parthenogenetic centipede (Chilopoda, Henicopidae). – *Ent. Scand.* 6: 45-46.
- Enghoff, H. 1983. Oversigt over skolopendrenes udbredelse i Danmark (Chilopoda). – *Ent. Meddr.* 50: 1-6.
- Enghoff, H. 1987. *Amphitomeus attemsi* (Schubart, 1934) endnu et væksthustusindben nyt for Danmark (Diplopoda, Polydesmida, Oniscodesmidae). – *Ent. Meddr.* 54: 147-148.
- Enghoff, H. 1987. *Thalassiosobates littoralis* (Silvestri) – an amphiatlantic millipede (Diplopoda, Julida, Nemasomatidae). – *Entomologist's monthly magazine* 123: 205-206.
- Enghoff, H., Pedersen, J., Thomsen, P. F. & Iversen, L. 2011. Tusindben, skolopendre og mejere fra Rødbyhavn og omegn – med fem nye arter for den danske fauna (Diplopoda, Chilopoda, Opiliones). – *Ent. Meddr* 79: 3-12.
- Enghoff, H., Akkari, N. & Pedersen, J. in press. Aliquid novi ex Africa? *Lamyctes africanus* (Porath, 1871) found in Europe (Chilopoda, Lithobiomorpha, Henicopidae). – *Journal of Natural History*.
- Gulbrandsen J. M. 2011. Naturtypekartlegging i Arendal kommune 2010–11. – *BioFokus-rapport* 2011-28. (139 s.).
- Gärdenfors, U. 1991. *Nanogona polydesmoides*, en för Sverige ny dubbelfoting. – *Fauna och Flora* 86: 126-128.
- Hammer, P. 1931. Tusindben. Danmarks Fauna, 35. Kjøbenhavn: Gads Forlag. 175 pp.
- Hansen, H. J. 1902. On the genera and species of the order Pauropoda. – *Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening i Kjøbenhavn* 1901: 323-424, pls 1-6.
- Hansen, H. J. 1903. The genera and species of the order Symphyla. – *The quarterly Journal of microscopical Science*, (n.S.)185(= 47, 1): 1-101, pls 1-7.
- Hågvar, S. 1997. Protura, Pauropoda and Symphyla in Norwegian coniferous forest soils: abundance and vertical distribution. – *Pedobiologia* 41 (1-3): 56-61.
- Hågvar, S. & Scheller, U. 1998. Species composition, developmental stages and abundance of Pauropoda in coniferous soils of south-east Norway. – *Pedobiologia*, Jena, 42: 278-282.
- International Commission on Zoological Nomenclature 2020. Opinion 2450 (Case 3673) *Geophilus alpinus* Meinert, 1870 (Chilopoda): specific name not conserved – *Bulletin of Zoological Nomenclature* 77 (1): 55-56.
- Jonsson, L. J. 2010. Atlantplattfoting *Polydesmus angustus* – en för Sverige ny dubbelfoting. – *Fauna och Flora* 105 (1): 34-37.
- Korsós, Z. & Enghoff, H. 1990. The *Cylindroiulus truncorum*-group (Diplopoda: Julidae) – *Ent.scand.* 21: 345-360.
- Lehtinen, P. T. 1961. *Platyarthrus hoffmanseggii* Brandt (Isopoda) and *Blaniulus guttulatus* Bosc. (Diplopoda) found in the open in southwestern Finland. – *Arch. Soc. Zool. Bot. Fenn.* “Vanamo” 15: 1-2.
- Lehtinen, P. T. 1961. First records of *Geophilus carpophagus* Leach and *Lamyctes coeculus* Brol. (Chilopoda) from Finland. – *Arch. Soc. Zool. Bot. Fenn.* “Vanamo” 15, 1-2: 103-105.
- Lehtinen, P. T. 1962. The symphyliid, Diplopod and Chilopod Fauna of SW-Häme. – *Lounais-Hämeen Luonto* 13: 32-37.
- Leinaas, H. P. 1974. Symphyla and Pauropoda from two coniferous forests in South Norway. – *Norsk ent. Tidsskr.* 21 (2): 161-166.
- Lindgren, L. A. H. 1942. Ett massuppträdande av en Diplopod, *Cylindroiulus teutonicus* Pocock. – *Fauna och Flora* 37 (2): 79-81.
- Lohmander, H. 1923. Göteborgstraktens myriopoder. – *Göteborgstrakten natur*, Göteborg: 376-408.
- Lohmander, H. 1925. Sveriges diplopoder. – *Göteborgs K. Vet.- och Vitt.-Samh. Handl.* 30(2): 1-115.
- Lohmander, H. 1925. Chilopoda, Diplopoda et Isopoda terrestria. I: Anton Jansson: *Die Insekten-, Myriopoden- und Landisopodenfauna der Gotska Sandön*. – Örebro: 167-182.
- Lohmander, H. 1928. Diplopoda, Chilopoda und Isopoda Terrestria. I: C. H. Lindroth: *Zur Landevertibratenfauna Islands*. – *Göteborgs K. Vet.- och Vitt.-Samh. Handl.* 5 F, B, 1, 4: 33-42.
- Lohmander, H. 1937. Berättelse för år 1936. – *Göteborgs Musei Årstryck* 1937: 16-20.
- Lohmander, H. 1938. Berättelse för år 1937. – *Göteborgs Musei Årstryck* 1938: 18-24.
- Lohmander, H. 1939. Berättelse för år 1938. – *Göteborgs Musei Årstryck* 1939: 21-24.
- Lohmander, H. 1940. Berättelse för år 1939. – *Göteborgs Musei Årstryck* 1940: 8-24.
- Lohmander, H. 1943. Berättelse för år 1942. – *Göteborgs Musei Årstryck* 1943: 13-17.
- Lohmander, H. 1945. Berättelse för år 1944. – *Göteborgs Musei Årstryck* 1945: 8-23.
- Lohmander, H. 1946. Berättelse för år 1945. – *Göteborgs Musei Årstryck* 1946: 14-18.
- Lohmander, H. 1947. Berättelse för år 1946. – *Göteborgs Musei Årstryck* 1947: 8-22.
- Lohmander, H. 1948. Berättelse för år 1947. Bihang: Faunistiskt fältarbete sommaren 1947 i sydvästra Värmland. – *Göteborgs Musei Årstryck* 1948: 12-21.
- Lohmander, H. 1950. Faunistiskt fältarbete 1949 (östra Skåne). – *Göteborgs Musei Årstryck* 1949 och 1950: 148-160.
- Lohmander, H. 1952. Faunistiskt fältarbete 1948 och 1950 (öster och väster om Vätterns södra del). – *Göteborgs Musei Årstryck* 1951 och 1952: 23-44.
- Lohmander, H. 1953. Faunistiskt fältarbete 1951 och 1952 (södra Småland, östra och mellersta delen). – *Göteborgs Musei Årstryck* 1953: 31-83.
- Lohmander, H. 1954. Faunistiskt fältarbete 1953 (västra Småland). –

- Göteborgs Musei Årstryck 1954: 27-50.
- Lohmander, H. 1955. Faunistiskt fältarbete 1954 (utmed Götalands nordgräns, östra hälften). – Göteborgs Musei Årstryck 1955: 30-97.
- Lohmander, H. 1956. Faunistiskt fältarbete 1955 (huvudsakligen södra Värmland). – Göteborgs Musei Årstryck 1956: 32-94.
- Lohmander, H. 1957. Faunistiskt fältarbete i Nord- och Västjylland 1954 och 1956. – Göteborgs Musei Årstryck 1957: 29-86.
- Lohmander, H. 1959. Småkryp i Ekens skärgård vid Kållandsö. – “Från Falbygd till Vänerkust”. Lidköping: Skaraborgs läns naturskyddsförening. p. 338-359.
- Lohmander, H. 1960. Faunistiskt fältarbete i södra Sverige 1956-59. – Göteborgs Musei Årstryck 1960: 43-73.
- Meidell, B. A. 1967. *Polydesmus angustus* Latzel 1884, (Diplopoda), new to Norway. – Norsk ent. Tidsskr. 2: 103-105.
- Meidell, B. A. 1968. *Microchordeuma gallicum* (Latzel 1884), (Diplopoda) New to Scandinavia. – Norsk ent. Tidsskr. 15 (1): 41-46.
- Meidell, B. A. 1968. *Unciger foetidus* (Koch 1838), (Diplopoda), New to Norway. – Norsk ent. Tidsskr. 15: 137-138.
- Meidell, B. A. 1969. *Geophilus insculptus* Attems 1895 and *Geophilus proximus* C.L. Koch 1847 (Chilopoda) in Norway. – Norsk ent. Tidsskr. 16 (1): 9-12.
- Meidell, B. A. 1970. On the Distribution, Sex Ratio and development of *Polyxenus lagurus* (L.) (Diplopoda) in Norway. – Norsk ent. Tidsskr. 17: 147-152.
- Meidell, B. A. 1971. Tusenben og skolopendrer. Pp. 206-211 i: Frislid, R. & Semb-Johansson, A. (eds): Norges Dyr, 4. – Oslo: J.W. Cappelens Forlag A/S.
- Meidell, B. A. 1975. Four diplopods new to Norway. – Norw. J. Ent. 22: 121-122.
- Meidell, B. A. 1977. Myriapoda (Diplopoda, Chilopoda and Symphyla) from Hardangervidda. – Fauna of Hardangervidda 12: 1-8.
- Meidell, B. A. 1978. The distribution of Norwegian Myriapods as known 1972, with a list of published papers devoted to the same subject (revised Sept. 1978). – Stencil, Zool. museum, Bergen.
- Meidell, B. A. 1979. Norwegian myriapods: Some zoogeographical remarks. I: Camatini, M. (ed.): Myriapod Biology. – Academic Press London: 195-201.
- Meidell, B. A. & Simonsen, Å. 1985. A mass occurrence of *Cylindroiulus londinensis* (Leach, 1815) in Norway. – Fauna norv. Ser. B 32: 47-48.
- Meinert, F. R. 1870. *Polyzonium germanicum*: Tillæg til “Danmarks Chilognather”. – Naturhistorisk tidsskrift 3(6): 457-462.
- Nilsson, C. 1977. Försök mot symfyler och tusenfotingar i korn. – Växtskyddsnotiser, 43 (5/6): 142-144.
- Olberg, S., Laugsand, A. E., Lønnve, O. J., Olsen, K. M. & Gammelmo, Ø. 2013. Kartlegging av insekter knyttet til utvalgte hule eiker i Oslo og Akershus 2012. – BioFokus-notat 2013-4. (7 s.+vedlegg).
- Olsen, K. M. 1995. Tusenbeinet *Kryphioiulus occultus* (C. L. Koch, 1877), “grisehaletusenbein”. – Insekt-Nytt 20 (4): 13-13.
- Olsen, K. M. 1996. Skolopenderen *Lithobius lapidicola* Meinert, 1872, “vektstussteinkryper”. – Insekt-Nytt 21 (4): 5-6.
- Olsen, K.M. 1998. Tusenbeinet *Macrosterodesmus palicola* Brolmann, 1908, “hvittusenbein”. – Insekt-Nytt 23 (4): 17-18.
- Olsen, K. M. 1998. Flattusenbeinet *Polydesmus angustus* Latzel, 1884 funnet i Østfold. – Fauna 51 (4): 164-167.
- Olsen, K. M. 2000. *Haplophilus subterraneus* (Shaw, 1789), a centipede (Chilopoda, Geophilomorpha) new to Norway. – Norw. J. Entomol. 47: 41-63.
- Olsen, K. M. 2008. Kartlegging av sylinderknøttsnegl, *Truncatellina cylindrica*, i 2008. – Biofokus-rapport 2008-33. (32 s.).
- Olsen, K. M., Lock, K. & Scheller, U. in prep. Symphyla of Norway.
- Palmén, E. 1948. The Chilopoda of eastern Fennoscandia. – Annales Zoologicae Societatis Zoologicae Botanicae Fennicae “Vanamo”, 13, 4: 1-45.
- Palmén, E. 1949. The diplopoda of Eastern Fennoscandia. – Annales Zoologici Societatis Zoologicae Botanicae Fennicae “Vanamo” 13, 6: 1-53.
- Rantala, M. 1985. Hibernating Myriapoda in compost in Tampere (Finland) (Diplopoda; Chilopoda; Symphyla). – Bijdragen tot de Dierkunde 55 (1): 171-176.
- Remy, P. A. 1937. Sur quelques Myriapodes de l'Europe boréale. – Annales entomologici fennici (Suomen Hyönteistietellinen aikakauskirja), 3 (3): 140-145.
- Scheller, U. 1952. A new species of the order Symphyla from South Sweden. – Kungliga fysiografiska Sällskapets i Lund Förhandlingar 22 (12): 1-7.
- Scheller, U. 1954. Symphyla and Pauropoda from Denmark. – Ent. Meddr. 27: 1-18.
- Scheller, U. 1960. En för Sverige ny skadegörare i växthus, *Scutigera immaculata* Newp. part. Michelb. (Symphyla). – Växtskyddsnotiser, Stockholm, 24(3): 38-41.
- Scheller U. 1971. Two new Pauropoda species from Northern Europe. – Ent. Scand. 2 (4): 304-308.
- Scheller, U. 1982. Pauropoda from southern Finland. – Memoranda Societas pro Fauna et Flora fennica, Helsinki, 58 (1): 27-31.
- Scheller, U. 1990. Northern pauropod faunas. Pp. 431-441 i: Minelli, A. (ed.): Proceedings of the 7th international Congress of Myriapodology. Vittorio Veneto, 19-24 July 1987. – Leiden, New York etc. E.J. Brill.
- Scheller, U. 1999. The Pauropoda of Norway. – Fauna norvegica, Trondheim, (1998) (Ser. B) 45: 1-10.
- Scheller, U. 2000. Pauropoda. P. 291 i: Gärdenfors, U. (ed.): Rödlis-tade arter i Sverige 2000 (The 2000 Red List of Swedish Species). – ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Scheller, U. 2008. A reclassification of the Pauropoda. – International Journal of Myriapodology 1: 1-38.
- Scheller, U., Fjellberg, A. & Olafsson, E. 2006. New records of Myriapoda (Arthropoda) from Iceland and the Faroe Islands. – Ent. Meddr. 74: 87-89.
- Scheller, U. & Fjellberg, A. 2010. *Decapauropus remyi* (Bagnall, 1935) (Myriapoda, Pauropoda), a worm-like pauropod from a sandy beach: first record from Scandinavia, neotype selection and redescription. – Zootaxa 2652: 64-68.
- Simonsen, Å. 1981. Faunistisk rapport over norske Diplopoda. – Bergen, Universitetet i Bergen. 93 pp.
- Simonsen, Å. 1981. Kristiansands og Setesdalens Diplopodfauna. – Bergen, Universitetet i Bergen. 83 pp.
- Storm, V. 1898. Myriopoda & Oniscoida ved Trondhjem. – Det Kgl Norske Videnskabers Selskabs Skrifter (8): 3-6.
- Stuxberg, A. 1870. Bidrag till Skandinaviens Myriopodologi. I. Sveriges Chilognather. – Öfvers. K. Vet.-akad. Förh. no. 8: 891-915.
- Stuxberg, A. 1871. Bidrag till Skandinaviens Myriopodologi. II. Sveriges chilopoder. – Öfvers. K. Vet.-akad. Förh. no. 4, Stockholm: 493-512.
- Sømme, L. 1988. Virvelløse dyr på land og i ferskvann. Oslo: NKS-Forlaget. 188 pp.
- Terhivuo, J. 1996. The research history of Finnish fauna: Free living soil invertebrates excluding Insecta. – Memoranda Soc. Fauna Flora Fennica 72: 147-162.
- Tullberg, T. 1885. Djurriket, framställning af djurens byggnad och förnämsta former. – Naturvetenskaplig Boksamling, Stockholm, 2.
- Tuxen, S. L. 1941. Myriopoda. – The Zoology of Iceland, vol. III, part 36: 1-9.
- Verhoeff, K. W. 1925. Fauna Færøensis: Diplopoda. – Ent Medd 14: 407-409.
- von Porath, C. O. 1866. Bidrag till kännedomen om Sveriges myriapoder. Ordningen Diplopoda. – Akademisk avhandling, 34 pp.
- von Porath, C. O. 1869. Redögörelse för en under sommaren 1868 utförd zoologisk resa till Skåne och Blekinge. – Öfversigt af kongliga Vetenskaps-Akademiens Förhandlingar 1869 (6): 631-653.
- von Porath, C. O. 1887. Om norska myriapoder. – Ent. Tidskr. 8: 39-40.
- von Porath, C. O. 1889. Nya bidrag till skandinaviska halföns myriopodologi. – Ent. Tidskr. 10 (1-3): 33-48, 65-80, 113-148.
- von Porath, C. O. 1913. En för Sverige ny myriopod. – Ent. Tidskr. 34 (2-4): 176-178.
- von Porath, C. O. 1919. Exotisk myriopod anträffad i Sverige. – Ent. Tidskr. 40: 9-11.

Förkortningar för de nordiska provinserna

Sverige

Sk	Skåne
Bl	Blekinge
Ha	Halland
Sm	Småland
Öl	Öland
Go	Gotland
Ög	Östergötland
Vg	Västergötland
Boh	Bohuslän
Dls	Dalsland
Nä	Närke
Sö	Södermanland
Up	Uppland
Vsm	Västmanland
Vrm	Värmland
Dlr	Dalarna
Gä	Gästrikland
Hls	Hälsningland
Me	Medelpad
Hrj	Härjedalen
Jä	Jämtland
Ån	Ångermanland
Vb	Västerbotten
Nb	Norrbottnen
ÅsL	Åsele lappmark
LyL	Lycksele lappmark
PiL	Pite lappmark
LuL	Lule lappmark
ToL	Torne lappmark

Danmark

Sj	Sydjylland
Öj	Östjylland
Vj	Västjylland
Nj	Nordjylland
Fy	Fyn med Langeland
LFM	Lolland, Falster, Mön
Sjä	Själland
Bor	Bornholm

Norge

Öf	Östfold
Ak	Akershus
He	Hedmark
Op	Oppland
Bu	Buskerud
Vf	Vestfold
Te	Telemark
AA	Aust-Agder
VA	Vest-Agder
Ro	Rogaland
Ho	Hordaland
SF	Sogn och Fjordane
MR	Møre och Romsdal
ST	Sör-Trøndelag
NT	Nord-Trøndelag
No	Nordland
Tr	Troms
Fi	Finnmark

Finland

Ål	Åland
EF	Egentliga Finland
Ny	Nyland
SKa	Södra Karelen
St	Satakunda
STa	Södra Tavastland
SSa	Södra Savolax
SÖb	Södra Österbotten
NTa	Norra Tavastland
NSa	Norra Savolax
NKa	Norra Karelen
MÖb	Mellersta Österbotten
Kn	Kajanaland
UÖb	Uleåborgs Österbotten
NÖb	Norra Österbotten
Ks	Kuusamoregionen
KiL	Kittilä lappmark
SoL	Sompio lappmark
InL	Enare lappmark
EnL	Enontekis lappmark

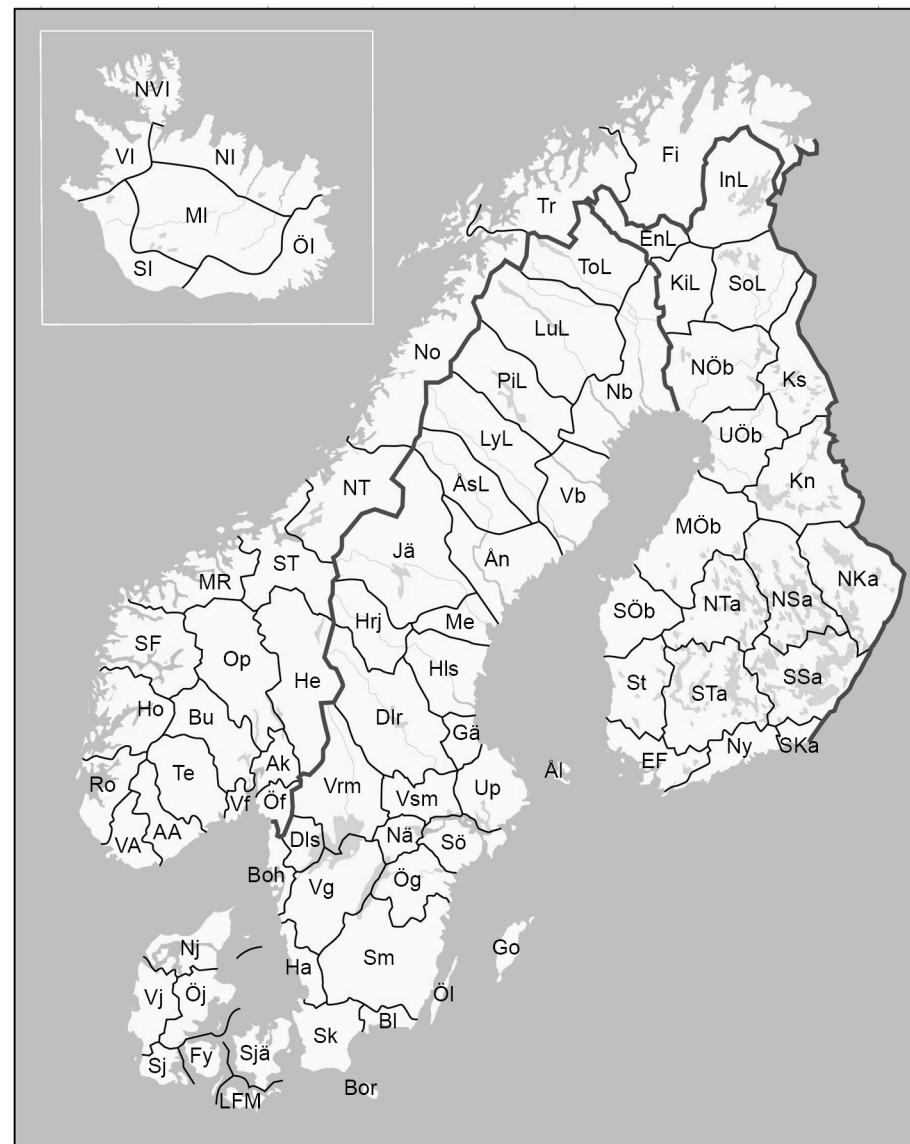
Island

SI	Sydisland
ÖI	Östisland
MI	Mittisland
VI	Västisland
NVI	Nordvästisland
NI	Nordisland

Teckenförklaring

- Fynd tidigare än 1900
- Fynd 1900-1949
- Fynd 1950 eller senare
- Fynd utan framtagen tidsdatering

Grå färg markerar att fynd endast gjorts inomhus.

	Sverige																												
	Sk	Bl	Ha	Sm	Öl	Go	Ög	Vg	Boh	Dls	Nä	Sö	Up	Vsm	Vrm	Dir	Gä	Hls	Me	Hrj	Jä	Än	Vb	Nb	ÄsL	LyL	PiL	LuL	ToL
Chilopoda																													
Scutigera coleoptrata (L.)	1																												
Lithobius forficatus (L.)	2																												
Lithobius melanops Newport	3																												
Lithobius macilentus L. Koch	4																												
Lithobius tenebrosus Meinert	5																												
Lithobius valesiacus Verhoeff	5 B																												
Lithobius tricuspis Meinert	6																												
Lithobius agilis C. L. Koch	7																												
Lithobius erythrocephalus C. L. Koch	8																												
Lithobius borealis Meinert	9																												
Lithobius lapidicola Meinert	10																												
Lithobius pelidnus Haase	11																												
Lithobius lucifugus L. Koch	12																												
Lithobius calcaratus C. L. Koch	13																												
Lithobius microps Meinert	14																												
Lithobius curtipes C. L. Koch	15																												
Lithobius crassipes L. Koch	16																												
Lamyctes emarginatus (Newport)	17																												
Lamyctes africanus (Porath)	17 B																												
Lamyctes coeculus (Brölemann)	18																												
Cryptops hortensis (Donovan)	19																												
Cryptops parisi Brölemann	20																												
Cryptops doriae Pocock	20 B																												
Cryptops anomalans Newport	20 C																												
Newportia monticola Pocock	20 D																												
Mecistocephalus maxillaris (Gervais)	21																												
Tygarup javanicus (Attens)	21 B																												
Orphnaeus brevilabiatu (Newport)	22																												
Haplophilus subterraneus (Shaw)	23																												

	Sverige																												
	Sk	Bl	Ha	Sm	Öl	Go	Ög	Vg	Boh	Dls	Nä	Sö	Up	Vsm	Vrm	Dir	Gä	Hls	Me	Hrj	Jä	Än	Vb	Nb	ÄsL	LyL	PiL	LuL	ToL
Hydroschendyla submarina (Grube)	24																												
Schendyla nemorensis (C. L. Koch)	25																												
Schendyla dentata (Brölemann & Ribaut)	26																												
Geophilus carphophagus Leach	27																												
Geophilus electricus (L.)	28																												
Geophilus flavus (De Geer)	29																												
Geophilus impressus C. L. Koch	30																												
Geophilus proximus C. L. Koch	31																												
Geophilus truncorum Bergsøe & Meinert	32																												
Stenotaenia linearis (C. L. Koch)	33																												
Tuoba poseidonis (Verhoeff)	34																												
Pachymerium ferrugineum (C. L. Koch)	35																												
Strigamia acuminata (Leach)	36																												
Strigamia crassipes (C. L. Koch)	37																												
Strigamia maritima (Leach)	38																												

	Finland																Island						Fär- öarna					
	Äl	EF	Ny	SKa	St	STa	SSa	SÖb	NTa	NSa	NKa	MÖb	Kn	UÖb	NÖb	Ks	KiL	SoL	InL	EnL	SI	ÖI		MI	VI	NVI	NI	
Chilopoda																												
Scutigera coleoptrata (L.)	1																											
Lithobius forficatus (L.)	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐						☐	☐		☐	☐		☐	
Lithobius melanops Newport	3			☐																		☐	☐		☐	☐		☐
Lithobius macilentus L. Koch	4																											
Lithobius tenebrosus Meinert	5		☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐			☐														
Lithobius valesiacus Verhoeff	5 B																											
Lithobius tricuspis Meinert	6																											
Lithobius agilis C. L. Koch	7																											
Lithobius erythrocephalus C. L. Koch	8	☐	☐	☐		☐	☐	☐			☐	☐										☐	☐		☐			
Lithobius borealis Meinert	9																											☐
Lithobius lapidicola Meinert	10																											
Lithobius pelidnus Haase	11																											
Lithobius lucifugus L. Koch	12																											
Lithobius calcaratus C. L. Koch	13																											
Lithobius microps Meinert	14		☐	☐		☐								☐														
Lithobius curtipes C. L. Koch	15	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐										
Lithobius crassipes L. Koch	16																										☐	
Lamyctes emarginatus (Newport)	17	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐		☐								☐	☐		☐	☐		☐
Lamyctes africanus (Porath)	17 B																											
Lamyctes coeculus (Brölemann)	18		☐																									
Cryptops hortensis (Donovan)	19		☐	☐																								
Cryptops parisi Brölemann	20		☐	☐																								
Cryptops doriae Pocock	20 B																											
Cryptops anomalans Newport	20 C																											
Newportia monticola Pocock	20 D																											
Mecistocephalus maxillaris (Gervais)	21																											
Tygarrup javanicus (Attems)	21 B																											
Orphnaeus breviliabatus (Newport)	22																											
Haplophilus subterraneus (Shaw)	23		☐	☐																								☐
		Äl	EF	Ny	SKa	St	STa	SSa	SÖb	NTa	NSa	NKa	MÖb	Kn	UÖb	NÖb	Ks	KiL	SoL	InL	EnL	SI	ÖI	MI	VI	NVI	NI	Fär- öarna
		Finland																Island										

	Finland																Island						Fär- öarna					
	Äl	EF	Ny	SKa	St	STa	SSa	SÖb	NTa	NSa	NKa	MÖb	Kn	UÖb	NÖb	Ks	KiL	SoL	InL	EnL	SI	ÖI		MI	VI	NVI	NI	
Hydroschendyla submarina (Grube)	24																											
Schendyla nemorensis (C. L. Koch)	25		☐	☐																								
Schendyla dentata (Brölemann & Ribaut)	26																											
Geophilus carpophagus Leach	27		☐																									
Geophilus electricus (L.)	28		☐	☐																								
Geophilus flavus (De Geer)	29		☐	☐																								☐
Geophilus impressus C. L. Koch	30																											
Geophilus proximus C. L. Koch	31	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐											☐	
Geophilus truncorum Bergsöe & Meinert	32		☐	☐																								☐
Stenotaenia linearis (C. L. Koch)	33			☐																								
Tuoba poseidonis (Verhoeff)	34			☐																								
Pachymerium ferrugineum (C. L. Koch)	35	☐	☐	☐	☐	☐	☐				☐	☐	☐		☐													☐
Strigamia acuminata (Leach)	36																											
Strigamia crassipes (C. L. Koch)	37																											
Strigamia maritima (Leach)	38																											☐
		Äl	EF	Ny	SKa	St	STa	SSa	SÖb	NTa	NSa	NKa	MÖb	Kn	UÖb	NÖb	Ks	KiL	SoL	InL	EnL	SI	ÖI	MI	VI	NVI	NI	Fär- öarna
		Finland																Island										

